

Provinciale vtbKultuur 'Stadszoektocht Gent'

Fotozoektocht in het Miljoenenkwartier en omgeving

Beste stadsbezoeker, welkom in Gent!

Tijdens deze fotozoektocht ontdek je de omgeving van het Sint-Pietersstation. Het plein voor het station is het vertrekpunt. Op zondagvoormiddag is er tussen 8 en 13 uur een Biomarkt.

Tijdens je tocht keer je terug in de tijd. Gent slaagt erin, op het nippertje weliswaar, vlak voor de wereldbrand, haar Wereldtentoonstelling te organiseren. Al snel na de sluiting van de expo begint het inpakken en wegwezen. Eind 1913 zijn de terreinen in Sint-Pieters-Aalst kaalgeslagen, in afwachting van verkaveling en bebouwen. Er moet een wijk 'met schone villa's' verrijzen. Door het uitbreken van de oorlog verdwijnen de plannen voor onbepaalde tijd in de koelkast. Pas na de Eerste Wereldoorlog wordt het zogenaamde Miljoenenkwartier aangelegd, tussen het Citadelpark en het de Smet-de Naeyerpark.

Bewonder eerst, aan de Prinses Clementinalaan, enkele art-nouveaufaçades. Prachtig toch die gevels met invloed van de stijl van het fin-de-siècle. In het Miljoenenkwartier ontdek je een uitzonderlijk rijk vormenvocabularium, experimenten met nieuwe materialen en technieken. Vervolgens zet je de wandeling verder in de richting van het Kunstenkwartier. Voldoende tijd? Bezoek het SMAK of het Museum voor Schone Kunsten. Of misschien wel beide. Hou er wel rekening mee dat op maandag deze musea gesloten zijn.

Via de Sint-Paulusparochie wandel je terug naar het vertrekpunt, het Sint-Pietersstation. Moe gewandeld? Dorst gekregen? Op het Maria Hendrikaplein zijn er voldoende horecazaken met terrassen te vinden.

De zoektocht bestaat eruit om 21 foto's in de juiste volgorde te plaatsen. De afstand is ongeveer 5,5 km.

De antwoordformulieren kunnen uiterlijk **tot en met dinsdag 21 september 2021**, via e-mail, doorgestuurd worden naar oost-vlaanderen@vtbKultuur.be

Gelieve per antwoordformulier €5 (vtbKultuur-lid)/€7 (niet-lid) te storten op rekeningnummer BE61-7512-0036-0917 van vtbKultuur Oost-Vlaanderen met de vermelding van "Zomerzoektocht Gent – je naam of vtbKultuur lidnummer". **Pas dan is je deelname geldig.**

Wat kan men winnen? Oost-Vlaamse streekproducten en als hoofdprijs een boek waarin je de sfeer van het interbellum kan opsnuiven. Winnaars worden telefonisch of per mail gecontacteerd.

Heb je het antwoordformulier liever in een brievenbus te deponeren of op te sturen? Dit kan op het volgend adres: vtbKultuur Oost-Vlaanderen p/a Paul Denis, Kasteeldreef 18, 9080 Lochristi.

Veel zoekplezier en succes!!!

Team vtbKultuur 'Provinciale Stuurgroep Oost-Vlaanderen' i.s.m. vtbKultuur Lochristi.

Provinciale vtbKultuur 'Stadszoektocht Gent'

Fotozoektocht in het Miljoenenkwartier en omgeving

Plaats volgende foto's in de juiste volgorde, zoals je ze tegenkomt op het wandelparcours.

A

B

C

D

E

F

H

I

G

J

Provinciale vtbKultuur 'Stadszoektocht Gent'

Fotozoektocht in het Miljoenenkwartier en omgeving

K

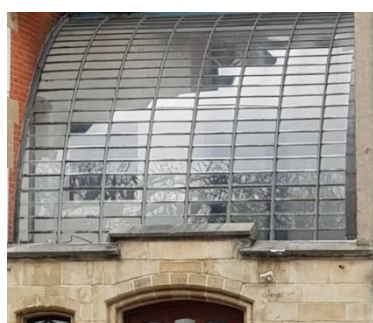
L

M

N

P

O

Q

R

S

T

U

Wegbeschrijving

Vertrek: **Koningin Maria Hendrikaplein**, vóór de ingang van het Sint-Pietersstation.

Let tijdens de wandeling zeker op de merkwaardige gevels aangeduid met (G)*

- Lees hier het **Cultureel pareltje - C1 – Sint-Pietersstation** (p.8)
- Sta aan de hoofdingang van het Sint-Pieterstation en kijk naar het **Koningin Maria Hendrikaplein**. Wandel uiterst rechts naar de **Prinses Clementinalaan** tot het kruispunt met de **Kortrijkse Steenweg**.
- Sla hier rechts de Kortrijkse Steenweg in. Ga onder de brug door en sla onmiddellijk links af via het zebrapad. Wandel door de **Onafhankelijkheidslaan** (aan je rechterkant heb je een park).
- Lees hier het **Cultureel pareltje - C2 – Het Miljoenenkwartier** (p.8)

(G) Onafhankelijkheidslaan 1/3, Appartementen, naar ontwerp van Jules Lippens (1930)*

(G) Onafhankelijkheidslaan 15, Villa Nicole of Villa Marcel Storrer, naar ontwerp van Marcel Storrer*

(G) Onafhankelijkheidslaan 45, Woning naar ontwerp van Jules Lippens (1931)*

- Op het einde van de Onafhankelijkheidslaan (einde van het park), sla je links af in de **Sint-Pietersaalststraat**. Wandel tot de eerste straat links, de **Fleurusstraat**, en ga door de Fleurusstraat.
- Lees hier het **Cultureel pareltje – C3 – kerk Sint-Pietersbuiten** (p.9)

(G) Vaderlandstraat 47 - Woning naar ontwerp van Geo Bontinck (1933)*

(G) Vaderlandstraat 120 - Woning Eysselinck naar ontwerp van Gaston Eysselinck (1930-1931)*

- Op het kruispunt met de **Vaderlandstraat**, wandel je de Vaderlandstraat rechts in tot de **Krijgslaan**. Wandel links in de Krijgslaan.

(G) Krijgslaan 124 - Villa De Bondt, naar ontwerp van Jan-Albert De Bondt (1929)*

- Wanneer je aan het **Paul de Smet de Naeyerpark** komt, neem je het wandelpad naar het centrum van het park.
- Lees hier het **Cultureel pareltje – C4 – Paul de Smet de Naeyerpark** (p.9)
- Op het einde van het park wandel je naar rechts richting Paul de Smet de Naeyerplein. Het park ligt nu aan jouw rechterkant.

(G) Paul de Smet de Naeyerplein 1/3 - Woning naar ontwerp van Geo Henderick (1932)*

(G) Paul de Smet de Naeyerplein 8 - Woning naar ontwerp van Valentin Vaerwyck (1927)*

(G) Paul de Smet de Naeyerplein 14 - Villa naar ontwerp van Oscar Vandenhoeck (1927)*

(G) Paul de Smet de Naeyerplein 21 - Woning naar ontwerp van André Claessens (1932)*

- Sla de eerste straat links, de **Jemappestraat**, in. Aan het einde van de Jemappestraat sla je rechts de **Achilles Musschestraat** in.
- Je komt opnieuw aan de **Krijgslaan** en wandel deze links in richting **Citadelpark**. Wandel hiervoor onder de spoorweg en vervolg de Krijgslaan.
- Steek de Parklaan over via het zebrapad om zo aan de vijver van het Citadelpark te komen. Wandel links van de vijver in het Citadelpark, via de **Jacques de Lalaingdreef**. Hou verder links aan, via de **Ambroise Verschaffeldreef**.
- [Lees hier het Cultureel pareltje – C5 – Citadelpark \(p.10\)](#)
- Op het einde van de Ambroise Verschaffeldreef wandel je verder langs het park via de **Familie De Vignedreef** tot vóór het **Casinogebouw**.
- Wandel links en onmiddellijk rechts naast het Casinogebouw richting het **Kuipke (Eugene Felixdreef)**. Wandel verder naar het **S.M.A.K** en het **Museum van Schone Kunsten**.
- Wandel tot aan het beeld van de **Mastplanters** (door Julies-Pierre van Biesbroeck), recht tegenover de ingang van het Museum van Schone Kunsten.
- Wandel het Citadelpark terug in via de **Gustaaf Den Buytsdreef**. Wandel zo naar het eindpunt van het Citadelpark.
- Je komt op de **Charles de Kerkhovelaan**. Sla nu links de **Koning Leopold II laan** in en daarna de eerste straat rechts **Filips van Marnixstraat**.
- Op het kruispunt steek je de Kortrijkse Steenweg over via het zebrapad. Ga nu links.
- Neem de tweede straat rechts **Smidsestraat**.
- Daarna wandel je aan de Sint-Pauluskerk rechts **Sint Paulusstraat** in.
- Op het kruispunt stap je links de **Meersstraat in** tot het kruispunt met de **Koning Albertlaan**.

Provinciale vtbKultuur 'Stadszoektocht Gent'

Fotozoektocht in het Miljoenenkwartier en omgeving

- Steek de Koning Albertlaan over via het zebrapad. Ga nu rechts tot de eerste straat links **Prosper Claeystraat**.
- Op het einde van de Prosper Claeystraat sla je de **Heerstraat** links in en wandel verder in de **Koning Boudewijnstraat**.
- Op het einde van de Koning Boudewijnstraat zie je het **Koningin Maria Hendrikaplein** liggen.

Je hebt het eindpunt bereikt. Hopelijk heb je ervan genoten.

Veel succes bij het invullen van het antwoordformulier.

Provinciale vtbKultuur 'Stadszoektocht Gent'

Fotozoektocht in het Miljoenenkwartier en omgeving

ANTWOORDformulier:

Naam:.....

E-mail:

Telefoon- of gsm-nummer:

vtbKultuur-lidnummer:.....

vtbKultuur-afdeling:.....

Plaats de foto's (zie p.2) in de juiste volgorde, zoals je ze tegenkomt op de wandelroute.

FOTO'S

A – B – C – D – E – F – G – H – I – J
K – L – M – N – O – P – Q – R – S – T – U

Foto 1	
Foto 2	
Foto 3	
Foto 4	
Foto 5	
Foto 6	
Foto 7	
Foto 8	
Foto 9	
Foto 10	

Foto 11	
Foto 12	
Foto 13	
Foto 14	
Foto 15	
Foto 16	
Foto 17	
Foto 18	
Foto 19	
Foto 20	

Foto 21	
---------	--

Schiftingsvraag:

Maak de som van de lottogetallen (reservegetal inbegrepen) van de lottotrekking op zaterdag 25 september 2021.

Antwoord op schiftingsvraag:

--

Culturele pareltjes:

❖ C1- Het Sint-Pietersstation

Met het oog op de Wereldtentoonstelling van 1913 besloot men in 1908 een nieuw station op te trekken. De opdracht werd toevertrouwd aan ingenieur Louis Cloquet. De inhuldiging volgde in 1913.

Het nieuwe Sint-Pietersstation bepaalde de stedenbouwkundige aanleg van de hele omgeving. Centraal vindt men het eigenlijke stationsplein, het Koningin Maria Hendrikaplein. Stervormig daarop georiënteerd werden nieuwe straten getrokken die gelegenheid boden voor nieuwe bewoning: de Koningin Fabiolalaan, de Koning Boudewijnstraat, de Koning Albertlaan (en in het verlengde de Groot-Brittanniëlaan), de Koningin Elisabethlaan, de Koningin Astridlaan en de Prinses Clementinalaan.

Eveneens kenmerkend voor die urbanisatie rond het Sint-Pietersstation is het vroegere Flandria Palace Hotel (het huidige NMBS-gebouw). Dit gebouw werd opgetrokken voor de bezoekers aan de Wereldtentoonstelling.

❖ C2- Het Miljoenenkwartier, een Gentse woonwijk uit het interbellum

Het Miljoenenkwartier is een residentiële wijk met een uniek karakter. De stedenbouwkundige aanleg, de architectuur, de tuinen, het smeedwerk zijn aspecten die hiertoe bijdragen. De wijk werd tijdens het interbellum - de periode tussen beide wereldoorlogen - gebouwd, op de voormalige terreinen van de Wereldtentoonstelling van 1913. Vooral de gegoede burgerij bouwde hier en de wijk is een staalkaart van de toen gangbare bouwstijlen.

De wijk is aangelegd volgens een symmetrisch grondplan dat de tracés van de afgebroken wereldtentoonstelling volgt. Centraal ligt het Paul de Smet de Naeyerplein en de Congreslaan met parallelle en loodrechte nevenassen. Stedenbouwkundige voorschriften legden een residentieel en groen karakter op en bepaalden de soort bebouwing. In de wijk trok de gegoede Gentse burgerij grote villa's op. Een staalkaart van de toen gangbare bouwstijlen, ontworpen door grote eigentijdse Gentse architecten zoals Charles Hoge, Jan-Albert De Bondt, Valentin Vaerwyck, Geo Henderick,

Het Interbellum was een zeer grillige periode. Na een lang aanslepende crisis brak vanaf 1926-1927 een periode van welvaart en economische groei aan, de zogenaamde *années folles*. De heropleving was van korte duur. De gevolgen van de beurscrash van Wallstreet in 1929 bereikte onze contreien in de winter van 1930-1931 en richtten een sociaaleconomische ravage aan.

Maar dit alles had ook een weerslag op de architectuur. Vanaf 1926 werden de gronden in dit deel van de stad verkaveld en te koop gesteld. Aanvankelijk bouwde men nog een eerder traditionalistische stijl, maar in vanaf 1927 tot 1931 steeg het aantal woningen in een meer

Fotozoektocht in het Miljoenenkwartier en omgeving

eigentijdse stijl spectaculair. Het algemeen optimisme en het vertrouwen in de toekomst vormden een gunstig klimaat voor vernieuwing. Bij de daaropvolgende crisis werd in de architectuur de crisis weerspiegeld. Men koos opnieuw voor wat men kende, voor *vaste waarden*.

In 1994 werd de wijk als stadsgezicht beschermd. Net op tijd. Zo bleef de wijk vrij gaaf bewaard. Ook heel wat woningen zijn als monument beschermd.

❖ C3 Paul de Smet de Nayerplein

Het plein, dat eigenlijk het uitzicht van een park heeft, is genoemd naar de voormalige Belgische eerste minister Paul de Smet de Naeyer (1843-1913). Hij was eveneens de erevoorzitter van het uitvoerend comité van de Wereldtentoonstelling 1913 in Gent.

In het park staan drie standbeelden. Een bronzen borstbeeld, gedateerd 1937, van Paul de Smet de Naeyer door de Belgische beeldhouwer Charles Van der Stappen. Jules Pierre Van Biesbroeck ontwierp de bronzen beeldengroep *Schoonheid – Kracht – Wijsheid*. Centraal in de vijver staat de beeldengroep *Ros Beiaard en de vier Heemskinderen*, een ontwerp van Aloïs de Beule en Domien Ingels, een overblijfsel van de Wereldtentoonstelling.

In De Standaard van 3 mei verscheen volgend bericht:

“Miljoenenkwartier in Gent krijgt groter park - Het Paul de Smet de Naeyerpark in het Gentse Miljoenenkwartier wordt heraangelegd. In het plan, dat donderdag werd goedgekeurd door het stadsbestuur, worden drie bestaande stukken groen verbonden tot een groter park.”

❖ C4 - Kerk Sint-Pietersbuiten

Met de uitbouw van het Miljoenenkwartier kwam al vlug de idee dat er een fraaiere kerk moest komen. De vraag om een nieuwe kerk te ontwerpen werd gesteld aan architect Valentin Vaerwyck, wat hij als bewoner van de parochie belangeloos aanvaardde. De bouw werd voltooid in 1937 en Vaerwyck ontwierp niet alleen het gebouw maar ook de meeste decoratieve elementen binnenin.

Representatief voorbeeld van een kerk als totaalconcept ontworpen door Valentin Vaerwyck in Zijn typische mengstijl van modernisme en traditionalisme tussen 1934 en 1937. Vaerwyck werkte samen met Oscar Sinia voor de decoratie van de kerk met beelden. Representatief voorbeeld voor de visie van Vaerwyck waarbij het meubilair een essentieel onderdeel van zijn architectonisch concept vormt. Het interieur werd verrijkt met werken van Oscar Sinia (zes stuks), glas-in-loodramen, muurschilderingen en drie marmeren altaren in gepolijst zwart marmer. Het authentiek schrijnwerk, lambriseringen, biechtstoelen, smeedijzeren koorafsluiting, zes kandelaars met schild en de lezenaar ... vervolledigen het ontwerp van Vaerwyck. De

Fotozoektocht in het Miljoenenkwartier en omgeving

biechtstoelen zijn vermoedelijk recuperatiemateriaal uit de oudere kerk. Naar ontwerp van Vaerwyck zijn muurschilderingen aangebracht rond de beelden in het schip, boven het hoofdaltaar, en boven de zijaltaren. Eveneens van het ontwerp van de architect is een geschilderde kruisweg in het beschot onder de ramen van het schip. De glasramen werden naar kartons van Louis-Charles Crespin (1892-1953) uitgevoerd door Florent Prosper Colpaert. In de deuren van de inkompartij zijn lichtgekleurde glasramen in kruisvorm aangebracht. Het schip telt vijf glasramen met de afbeelding van verschillende heiligen.

De kerk is sinds 2006 een beschermd monument.

❖ C5 -Citadelpark met Museum voor Schone Kunsten

Ook het reeds bestaande Citadelpark met het Museum voor Schone Kunsten werden in het globale tentoonstellingsplan van 1913 geïntegreerd.

De omgeving van het Citadelpark was zeer belangrijk voor de verdediging van de stad. De hoger gelegen delen op de flank van de Blandijnberg moest men met vestingen versterken. De stadsomwalling tussen Schelde en Leie bestond aanvankelijk uit een diepe in de hoge zandheuvel uitgegraven gracht en een aarden berm aan stadszijde. Op verschillende plaatsen werden torens en muren ter versterking aangebracht. De kruispunten met landwegen werden met poorten gemarkeerd.

Later werden telkens opnieuw meer versterkingen aangebracht langs deze as. Bij het afschaffen van de octrooirechten in 1860 raakten ze buiten gebruik. Op dit tracé ontstonden boulevards, waarvan de Citadellaan en de Charles de Kerchovelaan deel uitmaken. Ze zijn nu een onderdeel van de drukke binnenring.

Kenmerkend voor de wijk is het Citadelpark. Na de val van Napoleon werd een grootse Citadel gebouwd waar nu het park gelegen is. In 1870-'71 kocht burgemeester Charles de Kerchove voor de stad alle terreinen rond de Citadel om een park aan te leggen. Dat werd geleidelijk aangelegd en de Citadel werd afgebroken. Het Citadelpark maakte deel uit van de wereldtentoonstelling van 1913. Centraal in het park werden daarom tentoonstellingshallen opgericht. De Floraliënhall is hiervan het belangrijkste restant.